

УДК 004:34

DOI [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-1\(36\)-1](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-1(36)-1)

СУБ'ЄКТИ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕЄСТРІВ: ПИТАННЯ УНІФІКАЦІЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Булат Наталія Миколаївна

доктор філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7162-883X>

18 листопада 2021 р. був прийнятий Закон України «Про публічні електронні реєстри». Одним із питань, що регламентуються цим Законом, є система органів і суб'єктів у сфері реєстрів. Так, серед суб'єктів у сфері реєстрів Закон України «Про публічні електронні реєстри» визначає держателя, адміністратора, публічного реєстратора, створювача, інших суб'єктів. Водночас нормативно-правові акти, які встановлюють засади функціонування окремих реєстрів, не завжди оперують цими самими термінами.

Метою статті є аналіз використання термінів «держатель», «адміністратор», «реєстратор», «створювач» у Законі України «Про публічні електронні реєстри» та нормативно-правових актах, що регламентують відносини у сфері базових публічних електронних реєстрів. Зокрема, автор аналізує термінологію щодо Єдиного державного демографічного реєстру, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державного земельного кадастру, Єдиного державного реєстру транспортних засобів, Реєстру будівельної діяльності Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Дослідивши термінологію щодо суб'єктів у сфері реєстрів, що використовується у Законі України «Про публічні електронні реєстри» та нормативно-правових актах, що регламентують відносини у сфері базових публічних електронних реєстрів, автор робить висновок у відмінності вживаних термінів. Іноді замість терміна «держатель» уживається термін «розпорядник». Жоден нормативно-правовий акт, що регламентує відносини у сфері того чи іншого базового реєстру, не оперує поняттям «створювач». Навіть термін «реєстратор», який виявився найбільш уніфікованим з-поміж досліджуваних, уживається не в усіх спеціальних нормативно-правових актах. Автор звертає увагу на необхідність уніфікації термінології у досліджуваній сфері.

Ключові слова: публічний електронний реєстр, держатель, адміністратор, реєстратор, створювач.

Bulat Nataliia. Subjects in the Field of Public Electronic Registers: Issues of Terminology Unification

On 18 November 2021, the Law of Ukraine 'On Public Electronic Registers' was passed. One of the issues regulated by this Law is the system of bodies and subjects in the field of registers. For example, the Law of Ukraine 'On Public Electronic Registers' determines a holder, an administrator, a public registrar, a creator, etc. At the same time, legal normative acts regulated relations in the field of particular registers sometimes do not use the same terminology.

The aim of the article is to analyse the use of terms 'holder', 'administrator', 'registrar' and 'creator' in the Law of Ukraine 'On Public Electronic Registers' and legal normative acts regulated relations in the field of basic registers. In particular, the author analyses the terminology concerning the Unified State Demographic Register, the Unified State Register of Legal Entities, Individual Entrepreneurs and Public Organisations, the State Land Cadastre, the Unified State Register of Vehicles, the Register of Building Activity of the Unified State Electronic System in the Construction Sector, the State Register of Corporeal Rights to Real Estate.

Studying the terminology concerning subjects in the field of registers used in the Law of Ukraine 'On Public Electronic Registers' and legal normative acts regulated relations in the field of basic registers, the author concludes that the terminology differs. Sometimes, instead of the term 'holder', the term 'disposer' is used. The term 'creator' is not used in any of the legal normative acts regulated relations in the field of basic registers. Even the term 'registrar' which is the most unified among others explored in the article is not used in all the special legal normative acts. The author pays attention to a necessity of terminology unification in the field of subjects of public registers.

Key words: public electronic register, holder, administrator, registrar, creator.

Вступ. 18 листопада 2021 р. був прийнятий Закон України «Про публічні електронні реєстри». Одним із питань, що регламентуються цим Законом, є система органів і суб'єктів у сфері реєстрів. Так, серед суб'єктів у сфері реєстрів Закон України «Про публічні електронні реєстри» визначає держателя, адміністратора, публічного реєстратора, створювача, інших суб'єктів [1, ст. 9]. Водночас нормативно-правові акти, які встановлюють засади функціонування окремих реєстрів, не завжди оперують цими самими термінами.

Правові аспекти функціонування електронних публічних реєстрів розглядалися, зокрема, у роботах О.В. Шаповалової [2; 3], Є.О. Романенка [4], Ю.В. Бондарчук [5]. Водночас питання уніфікації термінів щодо суб'єктів у сфері публічних електронних реєстрів безпосередньо не вивчалось.

Метою статті є аналіз використання термінів «держатель», «адміністратор», «реєстратор», «створювач» у Законі України «Про публічні електронні реєстри» та нормативно-правових актах, що регламентують відносини у сфері базових публічних електронних реєстрів.

Матеріали та методи. У фокусі статті – терміни «держатель», «адміністратор», «реєстратор», «створювач», що вживаються в Законі України «Про публічні електронні реєстри», а також тотожні та аналогічні терміни, що вживаються в нормативно-правових актах щодо Єдиного державного демографічного реєстру, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державного земельного кадастру, Єдиного державного реєстру транспортних засобів, Реєстру будівельної діяльності Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. У дослідженні застосовуються передусім формально-логічний і порівняльний методи.

Результати. Передусім звернімося до Закону України «Про публічні електронні реєстри» та розглянемо, як цей Закон визначає поняття «держатель», «адміністратор», «публічний реєстратор» і «створювач». Відповідно до ст. 2 цього Закону, «держатель публічного електронного реєстру – орган державної влади, орган місцевого самоврядування, юридична особа публічного права, визначена законом, або саморегульовна організація, що забезпечує створення, функціонування та ведення публічного електронного реєстру»; «адміністратор публічного електронного реєстру – юридична особа публічного права, що забезпечує функціонування та здійснює адміністрування публічного електронного реєстру, визначена законом або іншим нормативно-правовим актом, згідно з яким створено публічний електронний реєстр» [1, ст. 2]. З аналізу норм Закону України «Про публічні електронні реєстри» можна зробити висновок, що держатель реєстру відповідає, передусім, за зміст реєстру, методологічні засади його ведення. Окрім того, згідно з ч. 4 ст. 3 Закону України «Про публічні електронні реєстри», «реєстри (будь-які їхні складники) перебувають у власності держави, відповідної територіальної громади або відповідної саморегульованої організації в особі держателя відповідного реєстру» [1, ч. 4 ст. 3]. Натомість адміністратор реєстру відповідає, передусім, за технічні засади роботи реєстру. Частина 3 ст. 14 Закону України «Про публічні електронні реєстри» встановлює: «У випадках, визначених цим Законом або законами, згідно з якими створені відповідні реєстри, повноваження адміністраторів реєстрів можуть безпосередньо здійснювати держателі реєстрів» [1, ч. 3 ст. 14]. Також серед суб'єктів реєстру може бути передбачена діяльність технічного адміністратора, який визначається як «юридична особа публічного права, яка в межах та в обсягах, визначених договором, забезпечує супровід, функціонування та адміністрування публічного електронного реєстру» [1, ст. 2], тобто технічний адміністратор, як і адміністратор, здійснює повноваження щодо адміністрування реєстру, проте технічний адміністратор визначається не нормативно-правовим актом (як адміністратор), а договором.

Закон України «Про публічні електронні реєстри» не містить визначення поняття «публічний реєстратор». Водночас ст. 15 цього Закону регламентує вимоги до публічних реєстраторів та визначає їхні повноваження, встановлюючи, зокрема, що «публічний реєстратор здійснює повноваження, передбачені цим Законом або законодавством, згідно з яким створено відповідний реєстр, у тому числі приймає документи та/або електронні документи від створювачів та інших осіб, перевіряє їх та здійснює реєстраційні дії за відсутності підстав для зупинення або відмови у здійсненні реєстраційних дій». З огляду на це, можна зробити висновок, що публічний реєстратор – це особа, яка здійснює передбачені законодавством повноваження щодо ведення реєстру, зокрема приймає та перевіряє документи та за відсутності підстав для зупинення або відмови у здійсненні реєстраційних дій здійснює реєстраційні дії. Відповідно до ч. 8 ст. 15 Закону України «Про публічні електронні реєстри», «у випадках, передбачених законодавством, повноваження публічних реєстраторів також безпосередньо здійснюють створювачі» [1, ч. 8 ст. 15].

Згідно зі ст. 2 Закону України «Про публічні електронні реєстри», «створювач реєстрової інформації (далі – створювач) – особа, яка в межах визначених законом повноважень створює інформацію про об'єкт реєстру для її внесення до відповідного реєстру» [1, ст. 2]. З аналізу норм Закону України «Про публічні електронні реєстри» можна зробити висновок, що створювачем може бути також особа, яка створює інформацію про себе [1, ч. 2 ст. 20].

Стаття 6 Закону України «Про публічні електронні реєстри» встановлює вичерпний перелік базових реєстрів – «реєстрів, що забезпечують одноразовий збір інформації про об'єкт реєстру (його правовий статус) із метою багаторазового використання як юридично обов'язкової, достовірної та актуальної інформації про такий об'єкт реєстру (його правовий статус) в інших реєстрах та/або національних електронних інформаційних ресурсах під час провадження дозвільної діяльності, надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, провадження іншої управлінської діяльності та здійснення державного регулювання» [1, ч. 2 ст. 6]. Такими реєстрами є: Єдиний державний демографічний реєстр, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державний земельний кадастр, Єдиний державний реєстр транспортних засобів, Реєстр будівель та споруд (вочевидь, мається на

увазі Реєстр будівельної діяльності Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва), Єдиний державний реєстр адрес (забезпечення його функціонування на загальнодержавному рівні – завдання майбутнього), Державний реєстр речових прав на нерухоме майно [1, ч. 2 ст. 6].

Пропонуємо звернутися до спеціальних нормативно-правових актів, які регламентують відносини у сфері кожного з базових реєстрів, і простежити, які терміни вживаються у цих актах щодо суб'єктів у сфері реєстрів.

Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» оперує терміном «адміністратор» [6, ст. 6], але замість терміна «держатель» використовує термін «розпорядник» [6, ст. 2].

Не використовуючи термінів «публічний реєстратор» і «створювач», Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» визначає, що «внесення інформації до Реєстру здійснюється уповноваженими суб'єктами за зверненням заявника, на підставі інформації державних органів реєстрації актів цивільного стану, органів реєстрації фізичних осіб, а також інформації органів виконавчої влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних» [6, с. 10]. З аналізу норм Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» та «Порядку ведення Єдиного державного демографічного реєстру та надання з нього інформації, взаємодії між уповноваженими суб'єктами, а також здійснення ідентифікації та верифікації», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2017 р. № 784, можна зробити висновок, що реєстратором виступає посадова особа уповноваженого суб'єкта (перелік таких суб'єктів визначається у ст. 2 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус») [6, ст. 2; 7].

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» використовує термін «держатель», натомість не вживає поняття «адміністратор», визначаючи лише технічного адміністратора [8, ст. 1]. Також цей Закон установлює, що реєстратором є «особа, яка перебуває у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації, нотаріус» [8, ст. 1]. При цьому Закон визначає суб'єктів державної реєстрації [8, ст. 1]. Натомість поняття «створювач» у цьому Законі не вживається, хоча, як убачається, ним за термінологією Закону є заявник [8].

Закон України «Про державний земельний кадастр» оперує термінами «держатель», «адміністратор», «державний кадастровий реєстратор» [9]. Водночас цей Закон не містить поняття «створювач», але вживає термін «заявник» [9]. Відповідно до ст. 24 Закону України «Про державний земельний кадастр», «для державної реєстрації земельної ділянки державному кадастровому реєстратору, який здійснює таку реєстрацію, подаються: заява за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин; документація із землеустрою, що є підставою для формування земельної ділянки, в електронній формі та формі електронного документа» [9, ч. 4 ст. 24]. Тож можна зробити висновок, що фактично створювачем виступає розробник документації із землеустрою, адже саме така документація є підставою для внесення інформації до реєстру.

«Порядок ведення Єдиного державного реєстру транспортних засобів», затверджений Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2020 р. № 779, не містить поняття «держатель» [10]. Водночас Єдиний державний реєстр транспортних засобів є функціональною підсистемою єдиної інформаційної системи МВС [11, п. 12]. «Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ», затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1024, замість терміна «держатель» використовує поняття «розпорядник» [11]. Обидва нормативно-правові акти містять термін «адміністратор» [10; 11]. Щодо терміна «реєстратор» зазначені нормативно-правові акти його не вживають. Проте відповідно до «Порядку ведення Єдиного державного реєстру транспортних засобів», затвердженого Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2020 р. № 779, «ведення ЄДРТЗ [Єдиного державного реєстру транспортних засобів] здійснюється уповноваженими посадовими особами Головного сервісного центру МВС (далі – уповноважені посадові особи адміністратора ЄДРТЗ)» [10, п. 2]. Тож можна припустити, що саме ці посадові особи є реєстраторами. Поняття «створювач» зазначені нормативно-правові акти не містять.

«Порядок ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 р. № 681, визначає держателя електронної системи [12, п. 6]. Водночас цей Порядок не визначає адміністратора, а лише технічного адміністратора [12, п. 8]. Відповідно до п. 64 Порядку, «створення, збирання, накопичення, обробка, захист та облік електронних документів, внесення (реєстрація) відомостей (даних), змін до них, доповнень до Реєстру будівельної діяльності електронної системи здійснюється користувачами електронного кабінету відповідно до наданого доступу,

визначеного цим Порядком» [12, п. 64]. Перелік таких користувачів визначений Порядком [12, п. 125]. Серед них згадуються публічні реєстратори [12, п. 125]. Поняття «створювач» у зазначеному Порядку не міститься. Натомість Порядок оперує терміном «заявник» [12].

Хоча Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» не містить терміна «держатель», з аналізу положень ст. 7 цього Закону можна зробити висновок, що ним виступає Міністерство юстиції України [13, ст. 7]. Також Закон не вживає термін «адміністратор», визначаючи лише технічного адміністратора [13, ст. 1]. У Законі використовується термін «державний реєстратор», проте не міститься поняття «створювач», яким фактично за термінологією Закону виступає заявник [13].

Висновки. На прикладі регламентації відносин у сфері базових публічних електронних реєстрів можна переконатися у відмінності термінології в нормативно-правових актах, що регулюють відносини у сфері окремих публічних реєстрів, та Законі України «Про публічні електронні реєстри». Так, іноді замість терміна «держатель» уживається поняття «розпорядник». Жоден нормативно-правовий акт, що регламентує відносини у сфері того чи іншого базового реєстру, не оперує поняттям «створювач», яке вживається в Законі України «Про публічні електронні реєстри». Лише з аналізу норм можна припустити, що подекуди ним виступає особа, яка за термінологією спеціальних нормативно-правових актів є заявником. Навіть термін «реєстратор», який виявився найбільш уніфікованим з-поміж досліджуваних нами, вживається не в усіх спеціальних нормативно-правових актах. Така ситуація свідчить про необхідність уніфікації термінології та приведення актів, прийнятих до прийняття Закону України «Про публічні електронні реєстри», у відповідність до цього Закону.

Література:

1. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18.11.2021 № 1907-IX, зі змінами, внесеними згідно із законами станом на 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20> (дата звернення: 22.04.2023).
2. Шаповалова О.В. Правові засади впорядкування електронних публічних реєстрів в Україні. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2019. № 2(38). С. 47–53. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2019-38-2-47-53>.
3. Шаповалова О.В. Правові умови створення та адміністрування електронних публічних реєстрів. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2020. № 1(39). С. 37–42. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2020-39-1-37-42>.
4. Романенко С.О. Про утворення єдиної інтегрованої системи публічних електронних реєстрів. *Internauka*. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15785659339276.pdf> (дата звернення: 22.04.2023).
5. Бондарчук Ю.В. Значення електронних реєстрів у системі охорони здоров'я. *Права людини в епоху цифрових трансформацій* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 лютого 2022 р. Т. 1. Тернопіль : Вектор, 2022. С. 137–139.
6. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус : Закон України від 20.11.2012 № 5492-VI, зі змінами, внесеними згідно із законами станом на 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17> (дата звернення: 22.04.2023).
7. Порядок ведення Єдиного державного демографічного реєстру та надання з нього інформації, взаємодії між уповноваженими суб'єктами, а також здійснення ідентифікації та верифікації : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2017 р. № 784, зі змінами, внесеними згідно з постановами КМ станом на 19.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2017-p> (дата звернення: 22.04.2023).
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV, зі змінами, внесеними згідно із законами станом на 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 22.04.2023).
9. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI, зі змінами, внесеними згідно із законами станом на 19.11.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17> (дата звернення: 22.04.2023).
10. Порядок ведення Єдиного державного реєстру транспортних засобів : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2020 р. № 779. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1337-20> (дата звернення: 22.04.2023).
11. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1024, зі змінами, внесеними згідно з постановами КМ станом на 11.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-p> (дата звернення: 22.04.2023).
12. Порядок ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 р. № 681, зі змінами, внесеними згідно з постановами КМ станом на 30.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2021-p> (дата звернення: 22.04.2023).

13. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV, зі змінами, внесеними згідно із законами станом на 23.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15> (дата звернення: 22.04.2023).

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). Pro publichni elektronni reiestry : Zakon Ukrainy vid 18.11.2021 № 1907-IX iz zminamy, vnesenymy zghidno iz zakonamy stanom na 01.01.2023 On public electronic registers: Law of Ukraine dated 18.11.2021 No. 1907-IX as amended in accordance with laws as of 01.01.2023]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20> [in Ukrainian].
2. Shapovalova O.V. (2019) Pravovi zasady vporiadkuvannia elektronnykh publichnykh reiestriv v Ukraini [Legal principles of organization of electronic public registers in Ukraine]. *Aktualni problemy prava: teoriia i praktyka*, № 2(38), P. 47–53. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2019-38-2-47-53> [in Ukrainian].
3. Shapovalova O.V. (2020) Pravovi umovy stvorennia ta administruvannia elektronnykh publichnykh reiestriv [Legal conditions for establishment and administration of electronic public registers]. *Aktualni problemy prava: teoriia i praktyka*, № 1(39), P. 37–42. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2020-39-1-37-42> [in Ukrainian].
4. Romanenko Ye.O. (2019). Pro utvorennia yedynoi interoperabelnoi systemy publichnykh elektronnykh reiestriv [About creation of the unified interoperable system of public electronic registers]. *International Scientific Journal «Internauka»*. [online]. Retrieved from: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15785659339276.pdf> [in Ukrainian].
5. Bondarchuk Yu.V. (2022). Znachennia elektronnykh reiestriv u systemi okhorony zdorovia [The meaning of electronic registers in the system of health protection]. In *Prava liudyny v epokhu tsyfrovyykh transformatsii (materials of the XII International scientific practical conference)*. Vektor. [in Ukrainian].
6. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). The Law of Ukraine «Pro Yedynyi derzhavnyi demohrafichnyi reiestr ta dokumenty, shcho pidtverdzhuiut hromadianstvo Ukrainy, posvidchuiut osobu chy yii spetsialnyi status» [«On the Single State Demographic Register and the Documents that Confirm the Citizenship of Ukraine, Identify a Person or its Special Status»]. 5492-VI. [online] (modified 2023-03-31). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17> [in Ukrainian].
7. Verkhovna Rada of Ukraine (2022). Cabinet of Ministers of Ukraine 2017 October 18 Resolution 784 «Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Yedynoho derzhavnoho demohrafichnoho reiestru ta nadannia z noho informatsii, vzaiemodii mizh upovnovazhenymy subiektamy, a takozh zdiisnennia identyfikatsii ta veryfikatsii» [«On the Approval of the Procedure for maintaining the Unified State Demographic Register and providing information from it, interaction between authorized subjects, as well as implementation of identification and verification»]. [online] (modified 2022-04-19). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2017-п> [in Ukrainian].
8. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). The Law of Ukraine «Pro derzhavnu reiestratsiiu yurydychnykh osib, fizychnykh osib – pidpriiemstiv ta hromadskykh formuvan» [«On State Registration of Legal Entities, Individual Entrepreneurs and Public Organisations»]. 755-IV. [online] (modified 2023-04-01). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15> [in Ukrainian].
9. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). The Law of Ukraine «Pro Derzhavnyi zemelnyi kadastr» [«On the State Land Cadastre»]. 3613-VI. [online] (modified 2022-11-19). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17> [in Ukrainian].
10. Verkhovna Rada of Ukraine (2020). Ministry of the Internal Affairs of Ukraine 2020 November 6 Order 779 «Poriadok vedennia Yedynoho derzhavnoho reiestru transportnykh zasobiv» [«Procedure for maintaining the Unified State Register of Vehicles»] [online]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1337-20> [in Ukrainian].
11. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). Cabinet of Ministers of Ukraine 2018 November 14 Resolution 1024 «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro yedynu informatsiinu systemu Ministerstva vnutrishnikh sprav ta pereliku yii priorytetnykh informatsiinykh resursiv» [«On the Approval of the Regulation on the Unified Information System of the Ministry of Internal Affairs and the List of Its Priority Information Resources»]. [online] (modified 2023-04-11). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-п> [in Ukrainian].
12. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). Cabinet of Ministers of Ukraine 2021 June 23 Resolution 681 «Deiaki pytannia zabezpechennia funktsionuvannia Yedynoi derzhavnoi elektronnoi systemy u sferi budivnytstva» [«Some Issues of Ensuring the Functioning of the Unified State Electronic System in the Field of Construction»]. [online] (modified 2022-09-30). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2021-п> [in Ukrainian].
13. Verkhovna Rada of Ukraine (2023). The Law of Ukraine «Pro derzhavnu reiestratsiiu rechovykh prav na nerukhome maino ta yikh obtiazhen» [«On State Registration of Corporeal Rights to Real Estate and Their Encumbrances»]. 1952-IV. [online] (modified 2023-03-23). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15> [in Ukrainian].